

uddannes —, faar den højtærede Minister 3 Gange saa mange eet Aar, som han ellers normalt vil have efter Hærloven, og saa faar han skam ogsaa, jeg vil ikke absolut paastaa 3 Gange saa store Udgifter, det gør han maaske ikke, men han faar i alt Fald en meget væsentligt forøget Udgift. Imidlertid skal det være interessant at se, hvad Tiden vil bringe, og hvordan den højtærede Minister paa en Tid af 8—8½—9 Aar kan faa disse Overgangsbestemmelser ført ud i Livet, saaledes at alle de, der have Værnepligt, blive indkaldte og komme til at aftjene deres Værnepligt. Altsaa et af to, enten skulle de alle aftjene deres Værnepligt, og saa skal der en ekstraordinær Foranstaltning til, saa skal der flere Afdelinger Rekrutter end bestemt efter Hærloven, og der skal betales mange flere Penge, eller ogsaa skulle de ikke alle sammen aftjene deres Værnepligt. Det vil sige, hvis man holder paa det normale, det Tal, der er fastslaaet i Hærloven, saa skal man stryge Værnepligten for de to Trediedele af dem. Et tredje tror jeg ikke gives.

Den højtærede Minister var forholdsvis glad ved Tonen i Hæren. Naar man nævner Navne paa Garnisoner som Odense, Nyborg og Aalborg og tænker paa, hvad der der er foregaaet i de senere Aar, tror jeg ikke, man kan sige, at den højtærede Forsvarsminister har saa særdeles megen Grund til at være glad ved Tonen i Hæren. Men lad nu det være, hvad det vil. Imidlertid sammenligner den højtærede Forsvarsminister Tonen i Hæren med Tonen hos Haandværkere eller handlende, hvor unge Mennesker ere i Lære. Jeg ved ikke, om den højtærede Forsvarsminister har sørgelige Erfaringer i saa Henseende, om der er bestemte Eksempler, han kan nævne os, det maa han jo kunne. Jeg lagde under Forhandlingen forleden om Vurderingsmænd ved Husmandskreditforeninger Mærke til, at der blev sagt, at hvis der kunde siges at være foregaaet noget, som ikke var heldigt, saa maatte man nævne bestemte Eksempler. Man har ikke Loy til saadan i Almindelighed at staa og sige, at det er galt, naar man ikke har Navnene paa rede Haand. Jeg ved ikke, om den højtærede Forsvarsminister deler denne Opfattelse, men hvis han gør det, saa maa han ikke staa og sammenligne Tonen i

Hæren med Tonen paa Værkstederne, hvor de unge Mennesker ere i Lære, eller i Forretningerne uden at nævne bestemte Eksempler paa, hvor det gaar saa slemt til. For Resten tror jeg ogsaa, at Sammenligningen halter noget. Hvis et ungt Menneske, der er i Handelslære, ikke opfører sig rigtigt, og der bliver taget haardt paa ham, har han den Udvej at gaa sin Vej fra Læren, og saa er det Bal forbi. Saa nemt slipper man ikke, hvis det er i Hæren, den Slags foregaar; selv om Tonen er nok saa elendig i Hæren, er man nødt til at blive der, der er ingen Vej uden om. Jeg tror derfor ikke, at denne Sammenligning mellem Tonen i Hæren og Tonen paa Værkstederne i Virkeligheden kan bruges i dette Tilfælde.

Jeg fik ikke noget fyldestgørende Svar paa det Spørgsmaal, jeg stillede: Hvad forstaa den højtærede Forsvarsminister eller Justitsminister ved ældre Aargange end den 16de? Den højtærede Justitsminister sagde, at for dem, der havde faaet deres Afskeds-pas paa den sjællandsk-lolland-falsterske Øgruppe, var Forholdet det, at de ikke kunne blive indkaldte. Vel, men hvor langt skal man vedblive at gaa op til ældre Aargange end den 16de? Kan man gaa til den 20de, 25de eller den 30te? Hvor længe varer det, inden Folk ere fri og faa deres Afskeds-pas? Det var det, jeg mente havde Interesse for de værnepligtige netop paa denne Øgruppe at faa Besked om, men det har jeg ikke faaet Besked om.

Dinesen: Da Forslaget til Hærlov forelaa i 1909, var jeg Medlem af det Udvalg, som behandlede Sagen, og jeg nærede den Gang og nærer endnu den Opfattelse, at det var at gaa for vidt at gaa ned med Værnepligtsalderen fra 22 til 20 Aar. Jeg gjorde den Gang et noget stillfærdigt Forsøg paa at blive staaende ved 21 Aar, men de store Vanskeligheder, der fra flere Sider viste sig for overhovedet at opnaa Forandringer i det foreliggende Forslag, gjorde, at jeg ingen Vegne kom dermed. Jeg nærer, som sagt, vedblivende den Anskuelse, at det er at gaa for vidt at gaa fra 22 Aar ned til 20, idet jeg anser det for sandsynligt, at en meget stor Del af de værnepligtige endnu ikke er tilstrækkelig fysisk udviklet i 20 Aars Al-